

ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘ : ಯಶೋಗಾಥೆ

ಡಿ. ಎ. ನಿತ್ಯಶ್ರೀ ಮತ್ತು ರೇಖಾ ರಾಯನಗೌಡರ

ಸಮುದಾಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ - 580 005

☎: 9844181342

ಮಿಂಚಂಚಿ: nityashreedha@uasd.in

ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಾಂಘಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ದೊರೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಿವೆ. ಪರಸ್ಪರ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಅನೇಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಈಗಲೂ ಸಮಾಧಾನಕರ, ಸರ್ವಸಮ್ಮತ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಅನುಮೋದನೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ವಿಷಾದನೀಯ. ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮುಂದಾಳುಗಳು ಸಂಘವೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ನಿರಾಶವಾಗಿ ಇರಬಹುದು. ಸಂಘಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದರ ಜರ್ಜಿ ಇಲ್ಲದೆ.

ಮರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸಿ ಅವರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿವೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ ಅಂದರೆ, ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಆದಂತಹ ಒಂದು ಗುಂಪನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಟ್ಟು, ಆ ಹಣದಿಂದ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಣದ ಅವಶ್ಯವಿರುವಾಗ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಆ ಹಣದಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು. ಬಡತನದ ರೇಖೆಯ ಕೆಳಗೆ ಇರುವ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ, ಅವರಲ್ಲಿ ದೈರ್ಯವನ್ನು ತುಂಬಿ, ಅವರವರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಇತರ ಸಂಘಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೆಯಲ್ಲದೇ, ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸೇರಿದ ಮಹಿಳೆಯರು ಹಣ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿ, ಆಂತರಿಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅವರು ಮನೆಯ ಹಣಕಾಸಿನ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೈಜೋಡಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾದರೆ, ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿ ದುಡಿಯಲು ಕೆಲಸ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವದ್ಯೋಗ ಅಥವಾ ಗುಂಪು ಆದಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಘಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸದೃಢರಾಗಲಿ ಎಂಬುದೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ.

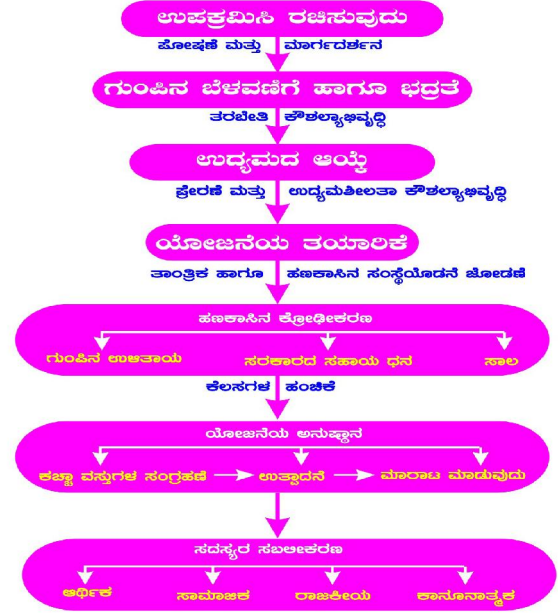
ಮಹಿಳೆಯರು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ವಂತ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಂಘವು ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಂದ ಲಾಭದಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಮನೆಯ ಇತರ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಹ ಒಂದು

ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜೀವನ ನಡೆಸುವಂತಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ತರವಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವು ಯಶಸ್ವಿಗೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಘಗಳು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳ್ಳಲು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಸಂಘವು ಗುಂಪು ಆದಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅದರ ಸದಸ್ಯರು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸಂಘ ರಚಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಆದಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸಂಘ ರಚಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿರುವ ಮಾದರಿಯಂತೆ ಸಂಘಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋದಲ್ಲಿ ಅವು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳ್ಳುವುದು ಖಚಿತ.

ಉಪಕ್ರಮಿಸಿ ರಚಿಸುವುದು

ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆ. ಯಾವುದೇ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರ ಗುಂಪು ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸೇರಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಬೇಕು. ಈ ಸಭೆಗಳಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದ, ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳ 10-20 ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಸಂಘವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬರು ಅಥವಾ ಇಬ್ಬರನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ರಚಿಸಿದ ಸಂಘಗಳ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಸಭೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು, ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವುದು, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ತೆರೆಯುವುದು ಮತ್ತು

ಆಂತರಿಕ ಸಾಲವನ್ನು ಹೇಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು, ಸಂಘ ರಚನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ನಡೆಸುವವರೆಗೆ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲದ ಸಂಘದ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗುಂಪಿನ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡಬೇಕು. ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಸ್ಥ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗುಂಪಿನ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ನೆರವು ನೀಡಬೇಕು.

ಸಂಘದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸುಭದ್ರತೆ

ಒಂದು ಸಂಘ ಸುಭದ್ರತೆಯ ಹಂತ ತಲುಪಿದೆ ಎಂಬುದಾದರೆ ಕೆಳಗಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅದು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರಬೇಕು.

➤ ಸಂಘದ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕು.

- ವಾರ/ತಿಂಗಳು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಣವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಆಂತರಿಕ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು

ಸಂಘ ಸುಭದ್ರ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪೋಷಣೆ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಕಾರ ಅಗತ್ಯ.

ಉದ್ಯಮದ ಆಯ್ಕೆ

ಒಂದು ಸಂಘ ಸುಭದ್ರ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪಿದ ಮೇಲೆ, ಆ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಆಯೋಜಿಸುವ ತರಬೇತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ತರಬೇತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ವಿವಿಧ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಕೌಶಲ್ಯ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಸಿಗುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿ ಆದಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಯೋಜನೆಯ ತಯಾರಿಕೆ

ಒಂದು ಉದ್ಯಮ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಮೊದಲು ಯೋಜನೆಯ ತಯಾರಿಕೆಯಾಗಬೇಕು. ಇದನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಬೇಕಾದ ಉದ್ಯಮಶೀಲತಾ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ಹೀಗಾದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸಲು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನೆರವನ್ನು ನೀಡುವುದಲ್ಲದೆ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತಹ ತಾಂತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಘದ ಜೋಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಹಣಕಾಸಿನ ಕ್ರೋಡೀಕರಣ

ಯೋಜನೆಯ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಘ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಬಂಡವಾಳ ಮೂರು ಮೂಲಗಳಿಂದ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ತಾವೇ ಮಾಡಿದ ಉಳಿತಾಯ, ಸರಕಾರದ ನೆರವು ಹಾಗೂ ಸಾಲ. ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಮೊದಲು ತಮ್ಮ ಉಳಿತಾಯದಿಂದ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಂತರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಹಾಯಧನ ಸಿಗುವುದಾದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಎರಡು ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಿಗುವ ಹಣವನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಉಳಿದ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಜೋಡಿಸಿರುವ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಈ ಮೂರು ಮೂಲಗಳಿಂದ ಬೇಕಾದ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ

ಯೋಜನೆಯ ರೂಪರೇಶಿ ತಯಾರಿಸಿ, ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೂರು ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟಮಾಡುವುದು. ಈ ಮೂರು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉದ್ಯಮ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇದು ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಯಾದ ಕಾರಣ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಉದ್ಯಮವು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಕುಶಲತೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಎರಡು ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು,

- 1) ಸಂಘದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮೂರು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕುಶಲತೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಅವ್ಯಶ್ಯಕತೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಂಚಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಗಾಗ ಒಂದು ವಿಭಾಗದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ

ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರ ಮಧ್ಯೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

- 2) ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕುಶಲತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸದಸ್ಯರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಭಾಗಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಂಚಬೇಕು.

ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಮಧ್ಯೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿದ್ದೇ ಆದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ಮಧ್ಯೆ ಸಾಮರಸ್ಯವಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಅಪಾರ್ಥಗಳು ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಯೋಜನೆಯ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಎಲ್ಲರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ.

ಸದಸ್ಯರ ಸಬಲೀಕರಣ

ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಯಶಸ್ವಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಉದ್ಯಮದ ಲಾಭದಿಂದ ಸದಸ್ಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇವರು ಉದ್ಯಮವನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನರೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ

ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿಯೂ ಸದಸ್ಯರ ಸಬಲೀಕರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಬಲೀಕರಣ, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗುಂಪು ಆದಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿದ್ದೇ ಆದಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ಸದಸ್ಯರ ಸಮಗ್ರ ಸಬಲೀಕರಣವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಮಹಿಳೆಯರು ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಹಂಚಿಕೊಂಡು, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಾದರಿಯು ಕೂಡಾ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವವರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಂಘವು ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ತನಕ ಈ ಮಾದರಿಯಂತೆ ಮುಂದುವರಿದದ್ದೇ ಆದರೆ ಅಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಶಸ್ವಿ ಆಗುವುದಲ್ಲದೇ ಸಂಘಗಳು ಸಹ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಉನ್ನತಿ ಹೊಂದುವಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುವೆ.

ಧಾರವಾಡ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಇತರೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುವ ಕೇಂದ್ರಗಳು

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ. ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಸಿ ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಬಹುದು.

ಧಾರವಾಡ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ವಿಳಾಸಗಳು

ಜಿಲ್ಲೆ	ವಿಳಾಸ	ಫೋನ್
ಹಾವೇರಿ	ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಹನುಮನಮಟ್ಟಿ, ತಾ: ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು ಜಿ: ಹಾವೇರಿ	೦೮೩೭೩-೨೫೩೫೨೪
ಧಾರವಾಡ	ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಸೈದಾಪುರ ಫಾರ್ಮ್, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ	೦೮೩೬೬-೨೪೪೪೨೭೨
ಬಿಜಾಪುರ	ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಹಿಟ್ಟಳ್ಳಿ ಪಾರ್ಮ್, ಹಿಟ್ಟಳ್ಳಿ (ಎನ್.ಹೆಚ್.೧೩), ಬಿಜಾಪುರ	೦೮೫೩೨-೨೩೦೭೫೮
ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಹತ್ತಿರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ	೦೮೩೫೪-೨೨೩೫೪೩
ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಬನವಾಸಿ ರಸ್ತೆ, ಶಿರಸಿ	೦೮೩೮೪-೨೨೮೪೧೧

ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಕಾನಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ 'ಬರ್ಡ್ಸ್' ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ (08332-284978) ಮತ್ತು ಇದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಗೋಕಾಕದ ದಲ್ಲಿರುವ ಕೆ.ಎಲ್.ಇ. ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಬೈಲಹೊಂಗಲದ ಮತ್ತಿಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ (08288-292229) ಹಾಗೂ ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿರುವ 'ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್ ಫೌಂಡೇಶನ್' ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ (08372-289069). ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆ ಸೌಲಭ್ಯವಿದ್ದು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನ ಮಣ್ಣು ಮಾದರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಬಹುದು. ಶುಲ್ಕ ಹಾಗೂ ಇತರ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ.